

1 Timoteo

Timoteo 'ga Paulo 'ga remimu'efer amū. A'eramū Paulo 'ga ka'arana kwasiaa imonou Timoteo 'ga upe muku ojewi 'ga rekoramū 'ga mu'akwaapa mama'e are rakue. Jejui 'ga rerowiaara 'gã nereko esage are 'ga ikwasiari imonou 'ga upe. Na'ga etee rūi ikwasiaa. Janeruwarete 'ga 'Agesagea te ikwasiarukaa 'ga upe. A'eramū 'ga ikwasiaa imonou Timoteo 'ga upe rakue.

1 ¹Je Pauloramū ka'arana akwasiat imonou enee, ki Timoteo. Jejui Kristu 'ga 'ã je mono kwe pe ojemome'waukaa 'gã nupe ikue. 'Ga Ruwarete 'ga 'ã jane katu'okara. 'Ga nanē je mono Jejui 'ga mome'waramū ikue nū. Jejui 'ga ree sajemogyppyyg ete jarejemogyau. A'eramū je a'eramū tewau 'gã je'eg imū kwe pe morogyta esage mome'wau tekou 'gã nupe. ²Ymã te ako je Jejui 'ga mome'ui enee ikue, ki Timoteo. Aipo renupawe ako ene 'ga rerowiaa ikue. A'eramū ene jera'yra 'jawe ekou jee.

Ku'jywa 'ga 'ã Janeruwaretea. Jejui Kristu 'ga 'ã Janejararetea. 'Gã nesagea ene rerekoa je afutat. Ene ree 'gã jemuaēma nanē je ifutaa nū, ene mopy'ata'waa 'jau.

Moromu'jat tywet

³Efesu pe jarekou ako je 'i enee ikue: “Au etee eko ra'ne. Je tee oo peu Masetoni ywy pe”, 'jau ako je enee teo enune ikue. 'Awamū je 'ã 'jau'japa enee nū: Peu futat epyta je, a'e je enee. Peuwara 'gã amū ajamu'e tywerete tee ajemogyau. NaJarejuwarete 'ga je'eg are rūi 'gã jamu'ei. O'me are etee futat 'gã jamu'ei. “Pemu'e awi 'gã mama'e a'je'em are”, ere ki 'gã nupe. “Au'je aipo apo re”, ere ki 'gã nupe. ⁴Gã 'ã oje'eg ekoete ajamu'jau. Morogyta ymaner are etee 'gã 'gã mu'ei ajemogyau. Ajamueu 'gã oypy 'gã nee. A'eramū ki ene 'gã je'eg ekoete momika 'gã nui. Aipo mome'ua nuerowiarukari Jejui 'ga ae upe. Nanarūi ae Jejui 'ga rerowiaaramū. Nije'eg ekoetei jane Jejui 'ga rerowiaaramū. Jarejuwarete 'ga je'eg are etee ae jamu'ei. 'Ga je'ega renuw ire 'gã 'ga kwaawi futari. ⁵“Jarejuwarete 'ga je'eg are etee futat pejamu'e, ere ki 'gã nupe”, a'e je ako ene upe ikue. 'Ga je'ega renuw ire nipo 'gã ywyter esageramū ajemogyau. Mama'e esage kwaapa ajemogyau, mama'e esagea etee iapou ajemogyau 'ga upe. 'Ga je'ega renuw ire 'gã a'jea futat Jejui 'ga rerowiari. A'eramū 'gã a'eramū oporomutaramū nanimenime 'ga ree. Ajuee nanē 'gã opota'waramū nū. ⁶A're nipo 'gã amū ako esage awi 'gã poiri futari. 'Gã oje'eg ekoete akou. Ajamueu

ekoete 'gã akou. ⁷“Moisesi 'ga remikwasiarer are moromu'jaramũ toko 'jau kwy”, e'i 'gã numiamũ. “Je 'ã 'ga je'ega kwaapa katu katu”, 'jau 'gã. A'ere naani. Naeapyoi futari 'gã 'ga je'eg are. A'eramũ 'gã 'gã mu'jawarũe'em. 'Gã nokwaawi agawewi futat 'ga. A'etea 'gã 'gã mu'e ekoete akou. Naikwaapa rui.

⁸Ymã te 'ã Moisesi 'ga Jarejuwarete 'ga je'ega kwasiari ka'aran are rakue. Aipoa 'ga 'eawera esage futat. A'eramũ jane 'ga je'eg imũ mama'e apo re, jarejesageramũ futat jarejemogyau 'ga upe. ⁹A'eramũ Moisesi 'ga remikwasiarera mama'e tywera apoaramũ aetywera resaukaa ae upe. Nako esage ma'e 'gã nupe rui Moisesi 'ga 'ga je'ega kwasiari rakue. Ako tywet ma'e 'gã nupe etee 'ga ikwasiari rakue. 'Gã tywer are 'gã mueapyoukaawamũ te 'ga ikwasiari inuga rakue. Ako tywet ma'e 'gã nomojerowiari futari 'wyrriara je'ega. Jarejuwarete 'ga remifutara 'gã nuapoi futari. Nomuorywi 'gã Jarejuwarete 'ga. Mama'e tywera etee futat 'gã wapo. Niporomutari 'gã Jarejuwarete 'ga ree. 'Ga je'ega nanẽ 'gã ifutare'ema nũ. 'Gã oporojuka ma'ea futat. 'Uwa miamũ futat 'gã ajuka. Oya miamũ futat 'gã ajuka. ¹⁰Ako tywet ma'e 'gã akou ajuemireko are. Kũjãmera 'gã nanẽ akou ojomen are nũ. Kũima'eramũ nanẽ akou ajuee nũ. Kũjãmera nanẽ akou ajuee nũ. A'ea nia'wyrri futari Janeruwarete 'ga upe. Ako tywet ma'e 'gã nanẽ ojopyyka ojomoporowykyaukaa. A'eramũ 'gã ojomepyawe'em. 'Gã o'meramũ e'i akou. 'Gã ojoje'ewul'jaga. Janeruwarete 'ga je'ega a'jea futat. A'ere 'gã 'ga je'eg imũ mama'ea nuapoi. Aipo 'gã nupe Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari Moisesi 'ga upe rakue, aipoa mama'e tywer awi 'gã mosiawamũ rakue. ¹¹“Ekwap kwe pe je mome'wau 'gã nupe. Werowiamũ Jejui 'ga pẽ katu'ogi, ere ki ewau 'gã nupe”, 'jau Janeruwarete 'ga jee ikue. A'eramũ je 'ga je'ega etee imome'wau. Janeruwarete 'ga 'ã esage a'jea futat. Nitywi amũ 'ga 'jawe esage ma'e 'gã.

Jarejuwarete 'ga muorypawet

¹²Janejararete 'ga, Jejui Kristu 'ga te 'ã, opãjẽa amut jee ikue. A'eramũ je a'eramũ tewau 'ga je'ega mome'wau 'gã nupe tekou. A'eramũ je 'jau 'ga upe: “Au'jete epãjẽ eremut jee, je moporowykyaukaa ejeupe”, 'jau je 'ga upe, 'ga muorypa ee. 'Ga 'ã je kwaap katu katu futat. Je 'ga remiesagetea. A'eramũ 'ga ojemogypyka etee je ree, oporowyky apoukaa jee. “Paulo 'ga jeje'eg are 'gã mu'ea esage jee. Tamono 'ga tekotee 'gã nupe teje'ega mome'waramũ 'jau kwy”, 'jau Janejararete 'ga ojeupe jee. ¹³Ymã te je Jejui 'ga rereko tyweretei ikue, 'ga kurapa ikue. 'Ga remiayuwa 'gã nanẽ je erekou tyweaete ikue nũ. A'etea 'ga ajemuaẽma je ree ikue. Nakwaawi je 'ga ikue. A'eramũ je 'ga rerowiare'ema tekou ikue. A'eramũ je te'akwaawe'emamũ tekou ikue. A'eramũ 'ga a'eramũ ajemuaẽma je ree ikue. ¹⁴Jetywerete agawewi je ikue. A'etea 'ga oporokatu'ogiweramũ je ree ikue. Naapoi agawewi je mama'e esagea 'ga upe ikue. A'etea 'ga ajemuaẽma je ree. 'Ga 'ã ojerowiarukaa jee. 'Ga 'ã je mopota'waukaa 'gã nee. Jejui 'ga ree je jemujari 'awamue. A'ere 'ga naje upe etee rui iapoi. Najuejue etee 'ga iapoi ojee ojemujat ma'e 'gã nupe. ¹⁵“Ymã te Jejui Kristu 'ga ruri ywy pe aetywera katu'okawamũ

rakue”, sa'e ki jarekou. Aipo 'ea a'jea futat. A'eramũ ki jane aipo 'e rerowiaa. A'jea futat 'ga ruri aetywera katu'okawamũ ikue.

Je ako jetywerete agawewi futat 'gã apyraapa ikue. ¹⁶A'etea Janeruwarete 'ga ajemuaẽma je ree ikue. A'eramũ Jejui 'ga je katu'oka je mogou wemiayuwamũ ikue. Je katu'og ire nipo je resakara 'gã 'jau: “Kuu. Paulo 'ga katu'og ire nipo 'ga jane nanẽ futat jane katu'ogi 'awamũ”, 'jau nipo 'gã ajaupe. “Paulo 'ga wi opoire'ema nipo 'ga jane wi nanẽ futat opoire'ema nũ”, 'jau nipo je resakara 'gã. A'eramũ nipo 'gã nanẽ Jejui 'ga rerowiaa, ojekatu'ogukaa 'ga upe. A'eramũ 'gã nanẽ awau jane rupi ywag ipe. Jejui 'ga pyri jarejemogyau nakwaparimũ warãu rui futat. ¹⁷A'eramũ ki sa'e Jarejuwarete 'ga upe: “Ene te 'ã eneresage oree. 'Wyriararete esageramũ futat 'ã ereko oree”, sa'e ki 'ga upe. “Ene te 'ã okoeteete ma'ea. Neremanũ futari. Ore 'ã naruesagi agawewi ene. A'ere ore eneremiapofera resagi. A'eramũ ore enereko kwaapa futat”, sa'e ki 'ga upe. “Ene te 'ã eneresage tekotee 'gã nesage apyraapa. Nitywi futari 'ga amũ ene 'jawe. Namutamutat ene etee futat ereko”, sa'e ki Jarejuwarete 'ga upe.

¹⁸Ene 'ã jera'yra 'jawe jee, ki Timoteo. Enup katu katu ki jeje'ega. Ymã te Janeruwarete 'ga 'gã amũ moje'egukari ene ree rakue. “Timoteo 'ga nipo ako moromu'jaramũ. Je ree nipo 'ga 'gã mu'jau”, 'jau Janeruwarete 'ga jee, 'jau 'gã enee ikue. Janeruwarete 'ga oje'ega 'gã nupe ra'ne. A'eramũ 'gã aipoa mome'wau enee. A'eramũ je 'jau ene upe: 'Gã 'eawer are ejea'at ekou. 'Gã 'eawer imũ etee futat ene 'gã mu'jau morogyta esage are. Eporowyky esage ki Jarejuwarete 'ga upe, 'jau je enee.

¹⁹Erepoit kasi 'ga rerowiar awi ne. Mama'e esagea etee ki eapo ekou. Mama'e esage kwaapa ki mama'e esagea etee eapo. 'Gã amũ nipo mama'e esage kwaapa futat numiamũ. A'ere nipo 'gã mama'e tywera etee futat iapoi. A'eramũ nipo 'gã 'jau: “Aipoa nia'wyrri agawewi. A'etea je aapo”, 'jau nipo 'gã ojeupe. A'eramũ nipo 'gã opoia futat Jejui 'ga ree ojemogyppyg awi. Sã'ã 'ga amũ yara rape kwaawa agawewi. A'etea 'ã imonou ekoete ita 'arimũ imamuka imote'aa. Nan tee futat ae mama'e esage apo kwaawi agawewi. A'etea mama'e tywera etee iapou. A'eramũ 'gã ojemote'aa. ²⁰Aipo apoara 'gã amũ Imeneu 'ga, Aresãri 'ga retee. Mama'e esage apo kwaapa agawewi. A'etea 'gã ikwaapare'ema 'jawe etee mama'e tywera apou'jau'japa. A'eramũ je 'jau: Tene mama'eukwaawa 'wyriara 'gã nereko tyweretei ra'ne. A'eramũ nipo 'gã ojewya Jejui 'ga rerowiaa nũ. A'eramũ nipo 'gã opika Jejui 'ga kuraw awi, 'jau je 'gã nupe.

Pemono ki pejeje'ega 'ga upe

2 ¹'Awamũ je 'i enee, ki Timoteo: Pe'je sajemogy jareje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe 'gã nee najuejue etee, a'e je enee. “Epoar iki 'gã, Kiapi'ni. Ejejuka esage 'gã nee”, sa'e ki 'ga upe 'gã nee. Mama'e esagea 'ga wapo janee jepi. A'eramũ jane 'jau 'ga upe: “Au'jete mama'e esagea ereapo oree”, 'jau ki jane 'ga upe, 'ga muorypa ee. “Ene 'ã ejejukau esage ore ree. Ene 'ã eneresage oree”, sa'e ki 'ga upe, 'ga resage mome'wau 'ga upe.

²Jare'wyriara 'gã nee nanẽ ki jareje'ega simono Jarejuwarete 'ga upe nũ. Jare'wyriararetea 'ga ree, jare'wyriana'nĩa 'gã nee. Mĩmera 'gã nee ki jareje'ega simono 'ga upe: “Epoar iki ore'wyriara 'gã, Kiapi'ni. Emu'akwaap 'gã 'gã porowyky are”, 'jau ki jane Jarejuwarete 'ga upe. Aipoa jane iapo re nipo 'gã ojejukau esage jane ree. A'eramũ jane jarepota'waramũ jarejemogyau jarejuee, jarejemogyau esage.

³Ga upe jareje'ega monou nipo jane 'ga muorywi. Aipoa esage, 'jau nipo 'ga, ojeupe jane jareje'ega monoramũ. 'Ga 'ã jane katu'okara. ⁴'Ga 'ã iporokatu'ogiwet ae ree najuejue etee. A'jea futat 'ga je'ega. A'eramũ 'ga najuejue etee oje'ega kwaawa futaa. ^{5,6}Janeruwarete 'ga 'ã majeppei etee. Nitywi 'ga amũ 'ga 'jawe. 'Ga 'ã esage futat. A'eramũ 'ga mama'e tywera upe wuage'emamũ. Mama'e tywera 'ga mamara'neukaa. A'eramũ 'ga mama'e tywera apoara 'gã nerekou tyweaete, 'gã monoukaa mama'eukwaawa rapyaw ipe. A'ere Jejui Kristu 'ga ruri 'au ywy pe. Ae 'jawe futat 'ga ruri. A'eramũ 'ga ojejukaukaa 'gã nupe, janetywera mepyawamũ. A'eramũ 'ga 'Uwarete 'ga mota'wau jane upe. Janetywera 'ga omepypap. Oporogyta 'ga 'Uwarete 'ga upe jane ree. A'eramũ 'ga 'awamũ najuejue etee 'gã katu'oga futaa. 'Awamũ iwaẽmi 'ga kwaapawa upe. ⁷A'eramũ Janeruwarete 'ga je monou imome'waukaa 'gã nupe, amunawa moy moyka ikue. “Ere ewau morogyta esage mome'wau 'gã nupe najuejue etee. Janeruwarete 'ga iporokatu'ogiwet pẽ nee, ere ki 'gã nupe”, 'jau 'ga jee ikue. “Jejui 'ga 'ã janetywera omepypap. A'eramũ pẽẽ 'awamũ pejetywera moirukaa Jarejuwarete 'ga upe. A'eramũ 'ga U'agesage monou pẽ nupe oje'jawe pẽ mogyau, ere ki 'gã nupe”, 'jau 'ga jee ikue. A'jea futat 'ga je monou imome'waukaa judeue'ema 'gã nupe, okwaapare'ema 'gã nupe najuejue etee.

⁸'Awamũ je pẽ mu'ei Jarejuwarete 'ga upe pẽporogyta are. “Jejui 'ga rerowiaara 'gã jatykaramũ ki pejeje'ega pemono Jarejuwarete 'ga upe, ajatyka ma'e 'gã nowase”, 'jau ki ene kũima'efera 'gã nupe. “Pejejuee pejemara'ne'emamũ pejeporogytau 'ga upe. Pejejamuwe'lem nanẽ pejeporogytau 'ga upe nũ”, 'jau ki ene 'gã nupe. “Esage ma'eramũ pẽẽ pejepoa pemowywyt pejeje'ega monou 'ga upe”, 'jau ki ene 'gã nupe.

^{9,10}Kũjãmera 'gã nupe nanẽ ki ere nũ: “Pejemokaturam kasi pejepira resaukaawamũ etee ne. Napejemokaturama rũi pẽnesagea wesaukat. Pẽ nesaka sipo 'gã ma'ja 'jau ajaupe? 'Kyna raity kyna muesage', e'i sipo 'gã ajaupe? Naani. Napẽnaitya rũi pẽ muesage Janeruwarete 'ga upe. Pẽneco esagea te pẽ muesage 'ga upe. Aipoa tee 'ga amuoryp. Aipo 'jaramũ, 'Je 'ã Jejui kĩa remiayuwa', pe'je ekoete pejejemogyau. A'eramũ ki pẽẽ pejejemogyau esage 'ga upe”, ere ki kũjãmera 'gã nupe. “Pejemojewajewag ekoete kasi pejejemogyau ne. Ita kamaap, ita mo'yt, ita fãyrũ, taity esage. Mĩmera nepẽ muesagea'uweri Janeruwarete 'ga upe. Pẽneco esagea tee Janeruwarete 'ga afutat”, ere ki kũjãmera 'gã nupe, a'e je enee.

¹¹Jejui 'ga rerowiaara 'gã ajatykau ojemul'jau Jarejuwarete 'ga je'eg are te. A'eramũ ki kũjãmera 'gã opika etee ajemogyau enupa. ¹²Ae jatykaaw ipe

kūjāmera 'gã naae mu'earũi kūima'eramũ. Kūima'eramũ etee te ae jamu'akwaawi. Na'wyrriara rũi kūjāmera 'gã. A'eramũ ki kūjāmera 'gã wapyakau etee ajemogyau. ¹³Aeypy 'gã apou 'ã Janeruwarete 'ga kūima'e 'ga ra'ne iapoi rakue, Atāu 'ga ra'ne rakue. A'ere 'ga kūjã ãẽ apou rakue, Ewa ãẽ rakue. ¹⁴NaAtāu 'ga upe rũi mama'eukwaawa 'wyrriara 'meramũ rakue. Ewa ãẽ upe etee te i'meramũ rakue. Ewa ãẽ ra'ne te 'ã mama'e omote'at rakue, Jarejuwarete 'ga je'ega anupe'ema rakue. A'eramũ kūjāmera 'gã kūima'eramũ ae mu'jawarũe'em.

¹⁵Ewa ãẽ ra'ne mama'e omote'at. A'eramũ kunumĩa wayramũ kūjāmera 'gã nupe. A'etea Janeruwarete 'ga kūjāmera 'gã katu'oka, Jejui 'ga rerowiar awi 'gã poire'emamũ. Ajuee ojejuka esage awi 'gã poire'emamũ, ajemogy esage awi 'gã poire'emamũ, Jarejuwarete 'ga muoryw awi 'gã poire'emamũ. Mĩmer awi 'gã poire'emamũ Janeruwarete 'ga kūjāmera 'gã katu'ogi futari.

Jejui 'ga rerowiaara 'gã 'wyrriat

3 ¹A'jea futat poa ae mu'e esageawa te. 'Awamũ je ene mu'ei Jejui 'ga rerowiaara 'gã nupe 'wyrriara amũ mũ'ẽ are, pastor amũ mũ'ẽ are. 'Ga amũ nipo wekoweramũ 'wyrriaramũ Jejui 'ga rerowiaara 'gã nupe. "A'e 'ga morowyky esagea afutat ojeupe oporowykyawamũ", 'jau ore jepi. A'jea futat aipoa. ²A'eramũ ene ajueape ako esage ma'e 'ga etee futat imogou 'wyrriaramũ ajaupe. Ekoarũe'ema 'ga kasi eremono 'wyrriaramũ Jejui 'ga rerowiaara 'gã nupe ne. Majepei tee ki 'ga remirekoa. 'Iakwaap ma'eramũ ae poromũ. Ako esage ma'eramũ ae poromũ. Oje'wyr ipe 'gã mo'wy'wyrara 'ga poromũ, mama'ea 'gã nupe imonoara 'ga poromũ. Ojemu'akwaap 'ga mama'e tywera apoe'em are. A'eramũ 'ga Janeruwarete 'ga je'eg are oporomu'jau. ³Kawĩajaiwa 'wara 'gã noko'a'uweri Jejui 'ga rerowiaara 'gã 'wyrriaramũ. Nojonupāaramũ rũi ae rekoi 'wyrriaramũ ajaupe. Ajaupe ita'wa ma'eramũ te ae rekoi 'wyrriaramũ ajaupe. Naka'aranũũ mono'og are etee ea'at ma'eramũ rũi ae poromũ. ⁴Opytun are ojejuka ma'eramũ ae poromũ. Wa'yr are ojejuka ma'eramũ ae poromũ. Wa'yra upe oje'eg ma'eramũ ae poromũ. A'eramũ 'ga ra'yra ojeupe 'ga je'egamũ 'ga je'ega renupa etee. Wa'yra mu'jaramũ ae poromũ. ⁵Wa'yra mu'e'em ire sipo ae maran Jejui 'ga rerowiaara 'gã mu'jau mama'e are? Naani. ⁶Jejui 'ga rerowiar yau 'gã nanẽ kasi eremono 'wyrriaramũ ajaupe ne. Kasi a'e pe 'ga omogo re, je jeresage 'gã nupe, tekotee 'gã nesage apyraapa, 'ga 'i ne ojerowiaraipe ojee etee ne. Ojee ojerowiaraipe ma'e 'gã nia'wyrri Janeruwarete 'ga upe. Ymã te mama'eukwaawa 'wyrriara jerowiaraiwi ojee rakue. A'eramũ 'ã Janeruwarete 'ga imuẽma imua ywag awi rakue. Ojee ojerowiaraipe ma'e 'gã nanẽ Janeruwarete 'ga erekou tyweaete i'jawerimũ etee futat. ⁷Esage ma'e 'gã etee ki emono imogou 'wyrriaramũ 'gã nupe. 'Wyrriarama 'gã ki tuereko esage Jejui 'ga rerowiare'ema 'gã. "Kuu. 'Ga esage", te'i 'gã ajaupe 'jau. A'ere kasi "nia'wyrri 'ga", 'ga upe 'gã 'eramũ eremono 'ga Jejui 'ga rerowiaara 'gã nupe 'wyrriaramũ ne. Kasi a'e pe 'ga mono 'ga m'yjamũ, mama'eukwaawa 'wyrriara ruri 'ga porowyky mote'aa 'ga wi ne. A'eramũ ene esage ma'e 'ga etee imogou 'gã nupe. Nanuara 'gã etee ki emogo 'wyrriaramũ 'gã nupe.

'Wyriara 'ga poaat

⁸'Wyriara 'ga poara 'gã nanë ki tako esage nũ, diacano 'jawa nanë ki tako esage nũ. O'wyriara 'ga 'jawe futar iki 'gã tako esage. Ti'me kasi 'gã ne. Ojemuawapit ma'eramũ te ae poromũ. Kawĩajaiwa 'wara 'ga nokoauweri 'wyriara 'ga poirũnamũ. Naka'aranũũ mono'og are etee ea'at ma'eramũ rũĩ ae poromũ nanë nũ. ⁹Jarejuwarete 'ga je'ega kwaaparamũ te ae poromũ. 'Ga je'eg are jarejemu'e re jane jarejemogy esagea kwaapa. A'eramũ aipo 'ga je'eg are eapyo ma'ea etee futat akowarũmũ. 'Ga je'eg are eapyo katu ma'eramũ nanë ae poromũ nũ. Mama'e esage kwaapa ki 'ga mama'e esage etee futat tuapo. ¹⁰Pejejeupe 'ga mono enune ki pejomajatyka ra'ne, pejeporogytau 'gã nee ra'ne. "Esage te 'gã pẽ nupe?" 'Jau ki pẽẽ pejejaupe. Nia'wyrĩ 'gã 'eramũ pẽẽ 'gã mogowe'em. Esage futat 'gã oree 'eramũ pẽẽ 'gã monou imogyau pejejeupe.

¹¹'Gã nemirekoa nanë ki tako esage nũ. 'Gã nemirekoa nipo wa'wyrẽ'emamũ 'eramũ nanë kasi eremogo 'gã 'gã nesakaramũ ne. Namorogyta'ywa rũĩ kasi 'gã nemirekoa ne. Kawĩajaiwa 'wara 'ga remireko 'eramũ kasi 'ga eremono imỹina ne. Ojemuawapit ma'e tee nipo ajee 'ga remirekoa. A'eramũ ẽẽ u'eawer imũ etee futat mama'e apou. ¹²'Wyriara poirũ 'gã nemirekoa nirũĩ futari. Majepeĩ tee futat 'ga remirekoa. Wa'yra upe oje'eg ma'eramũ nanë nũ. Wog ipe ajemogy ma'e 'gã nupe oje'eg ma'eramũ nanë nũ. ¹³Oporowyky esage re nipo 'ga ojemu'jaga kũĩma'eteeteramũ 'gã nupe. A'eramũ nipo 'ga okyjawe'em Jejuĩ 'ga mome'wau 'gã nupe kwe pe awau. "Jejuĩ 'ga 'ã Janejararetea. 'Ga 'ã ore aruerowiat", 'Jau nipo 'ga awau kwe pe 'gã nupe, tekotee 'gã nupe.

¹⁴Jeatawerayay je ene pyri numiamũ, ki Timoteo. A'ere je nakwaawi we tewawa. A'eramũ je ka'arana kwasiaa imonou ene upe. ¹⁵Jeo poromukuran iki ka'arana pemogyta. A'eramũ pẽẽ pejejemogy esage kwaapa. Jarejuwarete 'ga remiayüwa futat jane. Okoeteete ma'e 'ga remiayüwa futat jane. A'jea futat 'ga je'ega. 'Ga je'ega jane sikwaap. Jarejuwarete 'ga remiayüwa futat jane. Sã'ã tupaa'mywa 'oga ypykoga. Nan tee futat 'ga je'ega rekoi jane pype. 'Ga je'ega kwaapa nipo jane jarepoire'ema 'ga rerowiar awi mama'e tesirũa jarejeupe ijesaükaramũ. ¹⁶Ymã te 'ã janepyyp 'gã naeapyoĩ Jarejuwarete 'ga je'eg are rakue. Nokwaawi janepyypa, "Janeruwarete 'ga ra'yra 'ga nipo 'ut amanũmũ ae katu'okawamũ" 'ea rakue. A'ere 'ga 'awamũ jane mueapyoĩ ee.

"Jejuĩ 'ga 'ua ywy pe rakue, kũĩma'eramũ rakue.

Ywy pe 'ga rekoramũ Janeruwarete 'ga 'Agesagea 'Jau: 'Jejuĩ 'ga esage. Nuapoi futari 'ga mama'e tywera', 'Jau 'ga 'Agesagea 'ga upe.

Ywagipewara 'gã nanë Jejuĩ 'ga resaka nũ, kũĩma'eramũ 'ga reko resaka nũ. 'Ga rerowiaara 'gã amũ awau kwe pe 'ga mome'wau.

A'eramũ 'gã 'ga rerowiaa kwaiwete.

A'eramũ Janeruwarete 'ga 'ga mojewya 'ga monou 'ga mojeupia oje'wyr ipe nũ."

I'me ma'e

4 ¹Awamũ je ene mu'ei i'me ma'e 'gã nee nanẽ futat nũ. A'eramũ ene 'gã je'lega rerowiare'ema. Janeruwarete 'ga 'Agesage e'i: "Anure nipo, Janeruwarete 'ga wemiapofera mateepawe'emauwe 'gã amũ poiri Jejui 'ga rerowiar awi. Mama'eukwaawa 'wyriara nipo o'meramũ 'gã nupe ojerowiarukaa 'gã nupe. A'eramũ nipo amumera 'gã opoia futat Jejui 'ga rerowiar awi", 'jau 'ga 'Agesagea janee. Mama'eukwaawa remiayuya 'gã 'ã i'me ajemogyau janee. ²I'me ma'ea futat 'gã. Nokwaawi futari 'gã mama'e a'jea miamũ. Namutamutat 'gã mama'e tywera apoi ajemogyau. A'ere 'gã 'awamũ mama'e esagea ojeupe iapoa nokwaawi. Nojemu'akwaawa'uweri 'gã mama'e esage apo are. Nokwaawi futari 'gã wemiapo tywera. ³"Ku'jywa 'ga aeremirekoa nafutari", 'jau futatee nipo 'gã ajaupe ajemogyau. A'ere 'gã 'me ate 'gã jemogyramũ. "Awa mama'ea pe'u. A'ere kasi pea pe'u ne", 'jau 'gã 'me irũa ajamu'jau i'upyre'em are. A'ere naani. 'Gã 'me ate. Ymã te 'ã Janeruwarete 'ga mama'e apoi janeremi'uramamũ futat rakue. A'ere ae Jejui 'ga kwaaw ire mama'e 'u katu katu etee futat jarejemogyau. 'Ga upe jareje'lega mono re jane mama'e 'ui katu katu etee futat. "Au'jete mama'ea eremut oree 'ga upe" 'e re ae mama'e 'ui katu katu etee. ⁴Esage Janeruwarete 'ga remiapofera. Mama'ea 'ga wapo janeremi'uramamũ futat rakue. A'eramũ jane, mama'ea kasi pe'u ne, 'jawe'em 'gã nupe. A'ere ki "au'jete mama'ea esagea eremut oree", sa'e etee Jarejuwarete 'ga upe mama'e 'u enune. ⁵"Mama'ea je aapo pënemi'uramamũ", e'i 'ga 'ã janee rakue. A'eramũ 'ã jane jarejemi'war enune 'jau 'ga upe jepi: "Au'jete mama'ea eremut oree. Oreremi'urama eremut oree", 'jau jane 'ã 'ga upe jepi, jarejemi'war enune jepi. A'eramũ jane mama'e 'wau katu katu etee futat. Nitywi mama'ea i'upyre'ema janee.

Jejui 'ga remiayuw esage

⁶Aipo are ki 'gã emu'e, ki Timoteo. Jejui 'ga rerowiaara 'gã ki emu'e. 'Gã nupe aipo mome'u esageramũ. Jejui Kristu 'ga remiayuw esageramũ futat ereko. A'eramũ ene ail'uwe, ail'uwe 'jau Jarejuwarete 'ga je'lega mogyttau ekou. 'Ga je'lega a'jea futat. A'eramũ ene imogyttau ekou ejea'aramũ ee. A'eramũ ene 'ga je'eg imũ etee futat ekou. A'eramũ ene eojere'emamũ futat mama'e apou ekou 'ga je'eg imũ etee futat. ⁷A'ere kasi morogyta ymaner are ereapyaka ne. 'Gã amũ nipo janepygy 'gã je'lega mome'wara. A'ere kasi ereapyaka 'gã je'eg are ne. Aipo mome'ua najane mojemogyppyga'uweri jane mogyau Janeruwarete 'ga ree. Jarejuwarete 'ga je'eg are etee ejemu'jau ekou. 'Ga je'eg are etee ejemu'jau nipo 'ga remifutar imũ etee futat mama'ea ereapo. ⁸Janejemamuakara nanẽ esage 'ga upe nũ. A'ere 'ga je'eg imũ jane jemogya te esageramũ 'ga upe. "Janeruwarete 'ga je'lega nipo jane mogy esageukaa 'au ywy pe. A'eramũ jane jaremanũ re jarewau jarejemogyau ywag ipe 'ga pyri", 'jau ore jepi. ⁹Aipo 'ea a'jea futat. Tuapyaka esage ki 'gã ajemogyau ee. Tuerowiar iki 'gã aipoa. ¹⁰Janeruwarete 'ga 'ã ywag ipe 'ũi. 'Ga 'ã jane sirowiat. 'Ga pyri jareoa 'ã jane siapesak

jarejemogyau. A'eramũ jane a'eramũ jarewau 'ga mome'wau tekotee 'gã nupe. 'Gã amũ nipo 'ga rerowiaa jane 'e renuw ire. 'Ga 'ã ae katu'okara. Najuejue etee ae katu'oga 'ga afutat. A'eramũ 'ga werowiaara 'gã katu'oka a'jea futat.

¹¹“Paulo 'ga je'ega ki peenup katu katu”, ere ki Jejuí 'ga rerowiaara 'gã nupe. “Emu'e ki 'gã Jejuí 'ga porogyta are. 'Ga je'ega ki peenup”, ere ki 'gã nupe. “'Ga je'eg imũ pejejemogyau esage”, ere ki 'gã nupe. ¹²Ene 'ã kunumũũia agawewi. A'etea 'ã Janeruwarete 'ga ene mono peu 'gã mu'jaukaa ojee. A'eramũ ene ekou esage 'gã nowase. A'eramũ nipo 'gã, ene resag ire, ene 'jawe ajemogyau, mama'e esagea etee iapou. Eje'ega esageramũ ekou 'gã nupe. Ejejuka esage ki ekou 'gã nee. Erowiar iki Jarejuwarete 'ga. Mama'e tywera kasi ereapo ne. Eko esage ki. A'eramũ 'gã ojemu'jau ene ree. ¹³Jeo poromukuran Jarejuwarete 'ga je'ega rerekwara ka'arana mogytaw ekou 'gã nupe, ajatyka ma'e 'gã nupe. Emu'e ki 'gã morogyta esage are. Emu'akwaap ki 'gã 'gã neko esage are.

¹⁴Ymã te ako Jejuí 'ga rerowiaara 'gã 'wryiara 'gã amũ opo monoi eneapyte'rarimũ ikue, ene resaukaa 'gã nupe ikue, ene monou Jarejuwarete 'ga mome'waramũ 'gã nupe ikue. A'e pe ako 'gã amũ 'jau ene upe ikue: “Je 'ã tepãjẽ omono 'ga upe 'ga moporowykyaukaa tejeupe, e'i 'ga enee, ere ki 'ga upe, e'i Janeruwarete 'ga jee”, 'jau ako 'gã amũ ene upe ikue. A'eramũ je 'awamũ 'jau ene upe nũ: 'Ga pãjẽ mũ etee futat eporowyky ekou, 'jau je ene upe. ¹⁵'Ga je'eg are ejea'aramũ ekou. A'eramũ nipo ene resakara 'gã 'jau enee: “Jejuí 'ga je'eg imũ etee futat 'ga rekoí oporowykyau”, 'jau nipo 'gã enee, ene resag ire. ¹⁶Ejemuaẽm iki ekou ejee. 'Ga je'eg imũ etee futat eko eatau. Jarejuwarete 'ga je'eg are etee ki 'gã emu'e. Enup katu katu ki aipo 'ea. 'Ga je'ega etee ki emome'u 'gã nupe. Aipo apo re nipo ereo ywag ipe ekou Jarejuwarete 'ga pyri, emanũ re. Eneremimu'efera 'gã nanẽ futat nipo awau 'ga pyri ene amu'e re nũ.

Jejuí 'ga rerowiaara 'gã neko esage

5 ¹'Awamũ je ene mu'ei Jejuí 'ga rerowiaara 'gã mu'akwaaw are. 'Gã 'ã Jejuí 'ga rerowiaar yaua. 'Awamũ etee ako 'gã Jejuí 'ga rerowiari ai'i. A'eramũ ene 'gã mu'jau Jarejuwarete 'ga remifutar are.

Sawa'e 'ga amũ mama'e tywera aporamũ kasi ereje'egay 'ga upe ne. Eporogyta esage etee ki 'ga upe, 'ga mu'jau ejuwa 'jawe futat. “Mama'e tywera apoa nia'wryi Janeruwarete 'ga upe. Mama'e esagea etee eapo 'ga upe”, ere esage etee ki 'ga upe, 'ga mu'jau Jarejuwarete 'ga remifutar are.

Ipyau 'gã nipo mama'e tywera mũ apou. A'eramũ nanẽ ki eje'ega 'gã nupe ejewirera 'jawe futat, 'gã mu'jau ee nũ.

²Kũjãmera 'gã nupe eje'ega kasi ere ejeupe ne: Kuu. Te 'ã nooi te'apa amũ fue'i, ere kasi ejeupe ne. Wãiwĩ eẽ mũ upe eje'ega, eje'eg esage etee futat eẽ upe, ey 'jawe. Kũjãmuku 'gã nupe nanẽ eje'ega ejenyra 'jawe etee futat nũ.

³'Awamũ je ene mu'ei imen manũ ma'efera 'gã nee nũ, ipytune'ema 'gã nee. Tojejuka esage ki Jejuí 'ga rerowiaara 'gã 'gã nee. ⁴Imen manũ ma'e nipo wa'yramũ amũ, wemiariirũnamũ nanẽ nipo nũ. A'eramũ ki 'gã tojejuka oy

are maranamũ ojarĩ are 'jau. Aipoa Janeruwarete 'ga afutat. Pejepyntun are pẽpota'wa pãwẽa futat esage Janeruwarete 'ga upe. Janewuja' are 'ã janey jejukai jane ree rakue. Mama'ea 'ã 'gã imua janee rakue. Janeruwa nanẽ 'ã mama'e mua janee, mama'e apou janee 'jau rakue, janewujaramũ rakue. A'eramũ jane 'awamũ jarepojejukaramũ jarey are ipy'rau. Jane jarepojejukaramũ jarejuw are nanẽ nũ. Jarejamỹi are, jarejarỹi are, mĩmer are ki sajejuka 'gã nee 'gã py'rau.

⁵Majawera 'gã amũ nipo wa'yre'emamũ amũ wemiarirũe'emamũ nanẽ nipo nũ, opytune'emamũ nanẽ nipo 'gã nũ. A'eramũ nipo 'gã Jarejuwarete 'ga ree tee ojemogypyka ajemogyau. Au'jeteramũ nipo 'gã oje'ega monou akou 'ga upe. "Mama'ea emut jee. Nitywi mama'ea jee", 'jau nipo 'gã akou Jarejuwarete 'ga upe. Aipo 'gã ki sipoat, mama'e monou 'gã nupe. Sajejuka ki 'gã nee. ⁶Imen manũ ma'efera 'gã amũ nipo awau aku'iramũ etee akou ojee. Ojee tee wea'aramũ awau. Jarejuwarete 'ga ree jẽmĩ wea'are'emamũ akou. A'e 'gã ako amanũ ma'e 'jawe etee 'ga upe. Aipo 'gã nee kasi pejejuka ne. ⁷A'eramũ ki ene je'eawer imũ etee 'gã mu'jau. Kasi a'e pe majawera 'gã nee jane jejukae'emamũ jane resakara 'gã 'i ne: "Kuu. Jejui 'ga rerowiaara 'gã nojejukai opytun are", e'i 'gã janee, jane ago'wau ne. A'eramũ je 'jau pẽ nupe: Pejejuka ki majawera 'gã nee, a'e je enee. A'eramũ jane resakara 'gã jane ago'wawe'em. ⁸Jarepytuna 'gã mama'e tywe'emamũ jarejejukau 'gã nee. 'Gã nee jane jejukae'emamũ ia'wyre'emamũ futat jane rekoi Jarejuwarete 'ga upe Jejui 'ga rerowiar awi opoit ma'e 'jawe. 'Ga rerowiare'ema 'gã miamũ opytuna 'gã nee ojejuka. Jane taetu 'ga rerowiaaramũ jarepytuna 'gã nee jarejejukae'em ire 'ga rerowiare'ema 'gã tywera siapyraaw ine.

⁹Imen manũ ma'e 'gã, wãiwĩ 'gã nera etee ene imonou ikwasiaa ka'aran are, Jarejuwarete 'ga upe oporowyky ma'ea 'jawa ka'aran are inuga. Aipo 'gã oporowyky Jarejuwarete 'ga upe. Wãiwĩ 'gã poromũ. Sesẽta kwara mu'aarera 'gã nera etee futat ene inuga ee. Majepei tee imen ma'efera 'gã. ¹⁰Wa'yra muaranuw esageara 'gã poromũ. Oje'wyr ipe ae mo'wy'wyarera poromũ. Jarejuwarete 'ga remiyauwa 'gã nee ojejuka ma'efera poromũ, 'gã nupe mama'e monoarera poromũ. Ojero'wu ma'efera 'gã nee ojejuka ma'efera eẽ. Ajaupe mama'e esage apoarera eẽ. Nanuara apoarera 'gã majawera 'gã nera etee ki ekwasiat inuga ka'aran are, Jarejuwarete 'ga upe oporowyky ma'ea 'jawa ka'aran are.

¹¹Kũjã pyau 'gã amũ mena nipo amanũmũ eẽ wi. A'e eẽ rera kasi eremono Jarejuwarete 'ga upe oporowyky ma'ea 'jawa ka'aran are inuga ne. Anurenure'i nipo eẽ oi kũima'e mũ rekaa omenamũ nũ. A'eramũ nipo eẽ Jejui 'ga porowyky awi opoia etee ne. ¹²Omena manũ re nipo eẽ 'jau ojeupe: "A'awamũ je nomenaru'jawi futari. 'Awamũ je Jejui kã porowyky te futat taapo 'jau", 'jau nipo eẽ ojeupe numiamũ. A'e reewi nipo eẽ anure eẽ menaari nũ. A'e eẽ u'eawer imũ mama'ea nuapoi futari. Aipoa nia'wyri Janeruwarete 'ga upe. ¹³A'eramũ ene aipo 'gã nera monowe'em Jarejuwarete 'ga upe oporowyky ma'ea 'jawa ka'aran are. Kasi a'e pe aipo eẽ mama'e ojeupe imonoramũ eẽ wewueramũ akou ne. Awau kwe pe oporogytau akou 'oga moyka morogyta a'wyre'ema pyu ne. ¹⁴A'eramũ ki nanuara 'gã tomenaru'jap tãmẽjẽ. A'eramũ futat 'gã wa'yramũ.

A'eramũ futat 'gã oporowykyau wa'yra upe omena upe 'jau. A'eramũ Jejuí 'ga rerowiare'ema 'gã jane ago'wawe'em ajemogyau 'gã nee. ¹⁵Amumera majawera 'gã te ajee opoit Jejuí 'ga rerowiar awi ai'i. Mama'eukwaawa 'wyrriara remifutar imũ etee 'gã mama'e apou ajemogyau ai'i. Aipoa nia'wyrri futari. ¹⁶“Pëpytuna nipo amũ ako majaweramũ. A'eramũ pëe futat pejejejukau ëë ree”, ere ki Jejuí 'ga rerowiaara 'gã kũjãmera 'gã nupe. Pejejuka kynu ree, te'i kasi 'gã Jejuí 'ga rerowiaara 'gã nupe ne. Ëë futar iki tojejuka opytun are. Jejuí 'ga rerowiaara 'gã ki tojejuka ipytune'ema 'gã nee etee.

¹⁷A'awamũ je ene mu'ei jare'wyrriara 'gã nee nanë nũ, pastor 'jawa 'gã nee nũ. Jare'wyrriara 'gã nee ki sajejuka esage. Toporowyky esage ki 'gã akou. A'eramũ ki simepyuu 'gã. Mukũi ki 'gã nepya simono 'gã nupe. Jarejuwarete 'ga je'ega mome'wara 'gã nupe, jaremul'jara 'gã nupe. Mĩmera 'gã nupe ki simonouu mukũi 'gã nepya 'gã nupe. ¹⁸Ymã te 'ã Janeruwarete 'ga oje'ega kwasiarukari 'gã nupe rakue: “Ejeupe ejeymawa iporowykyramũ kasi eresĩmat ejeymawa ne. Tene ki ijemi'wari akou oporowykyaw ipe”, 'jau 'ga ikwasiarukaa inuga jatee rakue. “Pejejeupe 'gã amũ porowykyramũ nanë ki 'gã pemepy”, 'jau nanë 'ga ikwasiarukaa inuga rakue nũ. A'eramũ ki pëe, peje'wyrriara mepyau pejejeupe iporowykyawer are.

¹⁹Peenup kasi peje'wyrriara 'ga ago'oa ne. 'Ga amũ nipo 'ua 'wyrriara 'ga mome'wau pë nupe: “Ekoay jane'wyrriara 'ga mama'e tywera apou akou”, 'jau nipo 'gã pë nupe, Jejuí 'ga rerowiaaramũ pë nupe. Majepeja 'ga etee inome'uramũ kasi perowiar ine. A'ere ki 'gã amũ nuru'jawamũ perowiat. ²⁰Mama'e tywera 'wyrriara 'ga iaporamũ ki eje'ega emoywrafen 'ga upe pejelowase. A'eramũ enupara 'gã, aipo renupa, okyjau mama'e tywera apo awi. “Mama'e tywera aporamũ nipo 'ã 'gã oje'ega moywrafeni jatee 'gã nowase”, 'jau nipo 'gã ajaupe.

²¹Jejuí 'ga rerowiaara 'gã mu'akwaaw are je ene mu'ei, ki Timoteo. A'eramũ ene jeje'ega renupa katu katu. Jeje'eg imũ etee ki mama'ea eapo, a'e je enee Jarejuwarete 'ga remianuwamũ, Jejuí Kristu 'ga remianuwamũ, ywagipewara 'gã, mama'e tywera apoare'ema 'gã nemianuwamũ 'jau. Mĩmera 'gã nemianuwamũ je 'i enee. A'eramũ ene jeje'ega renupa katu katu. Ejejuka pãwë pãwë ki 'gã nee. ²²Epoa kasi eremono ejemiesapytere'ema 'gã apyte'rarimũ ne. Esapytet ra'ne ki 'gã. 'Gã neko esage ra'ne ki esak. 'Gã neko esage resag ire etee ene epo monou 'gã apyte'rarimũ 'gã mogyau Jarejuwarete 'ga upe oporowyky ma'eramũ. Ereko kasi mama'e tywera apoara 'gã 'jawe etee ne. Mama'e tywera apoara 'gã nui ki epojok. Eko esage futar iki. Ereapo kasi mama'e tywera ne. ²³⁻²⁵'Gã amũ mama'e tywera wapo najuejue etee ajueape. A'eramũ jane 'gã tywera resaka. “Anure nipo Janeruwarete 'ga 'gã nereko tyweretei”, 'jau nipo jane 'gã tywera resaka. A'ere nipo amumera 'gã mama'e tywera nuapoi ajueape. Jarejowase mama'ea 'gã iaporamũ jane 'ã 'gã nemiapofera kwaawi. A'ere jane jemime 'gã nemiapofera nikwaawi. A'ere nipo jane anure 'gã nemiapofera resagi katu katu. A'eramũ ene 'gã nesaka katu katu ra'ne Jarejuwarete 'ga porowyky pype 'gã munew enune.

Timoteo, 'awamũ je 'i enee. Ejejuka esage ki ejee. Enerewega 'ã nia'wryi. A'eramũ ene y'way ajai'wi 'wau ejewega upe. 'Ya etee kasi eretykur ine.

6 ¹Awamũ je ene mu'ei 'gã nemifaja 'gã nee. Ymã te 'ã 'gã amũ nitywi ka'aranũu pyu rakue. A'eramũ 'gã ojeme'egukaa 'gã nupe 'gã nemifajamũ rakue. A'ere 'gã 'awamũ Jejui 'ga rerowiaaramũ 'gã jemogyi. “Peenup katu katu ki pejejara 'ga je'ega”, ere ki 'gã nupe. “Peporowyky esageramũ tekotee 'gã jane ago'o eme 'jau”, ere ki 'gã nupe. Janeje'ega nanẽ 'gã ikurape'ema nũ. Nia'wryi aipoa, 'jawe'em 'gã janeje'ega upe. ²Pējara 'gã nipo ako amũ Jejui 'ga rerowiaaramũ. “Jejara 'ga Jejui 'ga rerowiaara. A'eramũ nipo 'ga je nupãue'em. A'eramũ je teporowykyau'li etee inãinãni'ĩ etee, pe'je kasi ne”, ere ki 'gã nupe. Naani. “Pejejara 'ga Jejui 'ga rerowiaara futat 'ga rekoramũ taetu pēporomutat 'ga ree. A'eramũ ki pēẽ pejeporowykyau esage 'ga upe”, ere ki 'gã nupe. Emu'e ki 'gã je'eawer are, ki Timoteo. Je'eawer imũ etee mama'e apoukaa 'gã nupe.

Jejui Kristu 'ga je'ega a'jea futat

³Janejararete 'ga, Jejui Kristu 'ga je'ega a'jea futat. A'eramũ jane 'ga je'ega renuparamũ Jarejuwarete 'ga remifutar imũ mama'e apou. A'ere nipo 'gã amũ nafutari 'ga je'ega. A'eramũ nipo 'gã mama'e amutee are te nipo ajamu'jau. ⁴“Je 'ã je'akwaap 'gã 'akwaawa apyraapa”, 'jau futatee nipo 'gã. A'ere naani. Ajamue ekoete te 'gã. Ajakurap te 'gã. Iporerekoaywet 'gã ajuee. Ojoje'ewu'jaga ekoete. Najuerowiari 'gã. ⁵A'eramũ ajamueu etee akou. Nokwaawi 'gã mama'e a'je apoa. I'akwaawe'emamũ ae poromũ. Mama'e tywer are etee 'gã wea'aramũ akou. “Jejui 'ga rerowiaara 'gã ika'aranũu kwai ajemogyau”, 'jau futatee 'gã ajaupe. “Je nanẽ nipo Jejui 'ga rerowiaaramũ tekou jeka'aranũu kwai nũ”, 'jau futatee 'gã numiamũ. A'ere nanarũi. ⁶Janeruwarete 'ga remifutara apoara 'gã a'jea futat ika'aranũu kwai ma'e 'jawe iku'li akou. 'Ga 'gã okwaap. 'Ga esage futat. Janeruwarete 'ga esage futat, tekotee 'gã nesage apyraapa. A'eramũ ae 'ga kwaaparamũ aku'iramũ ajemogyau awau 'ga rape rupi. ⁷Jarey awi jare'aa ypy 'ã jane niruri futari mama'ea jarepo pe. A'eramũ jane jaremanũmũ nanẽ mama'e rerawawe'em futat jarepo pe nũ. ⁸A'eramũ jane jarejemi'urama tywamũ jarejekõëajamũ jarejemogyau. Jarejaity tywamũ jareku'iramũ nanẽ nũ.

⁹Amumẽ ka'aranũu mono'ogara 'gã mama'e tywera wapo ka'aranũu mono'ogawamũ ojeupe. Mama'e yau resaka nipo 'gã 'i: “Kuu. Afutat je aipoa”, 'jau nipo 'gã. A'eramũ nipo 'gã ipyyka jemime ojeupe. Sã'ã 'miara. Mama'e resag ire ipige'ema ipy'araypara imogeukaa ukaja pype. A'eramũ 'ã ojejukaukaa wyra ukaja jara 'ga upe. Nan tee ka'aranũu mono'ogara 'gã. U'akwaawe'emamũ awau mama'e tywera apou ka'aranũu are. A'ere nipo nanuara 'gã nayrĩnamũ anure. Nooi futari 'gã Jarejuwarete 'ga pyri. ¹⁰Ka'aranũu futar are ea'at ma'eramũ mama'e tywera iypyrugawa futat. A'eramũ ka'aranũu mono'og are etee ea'at ma'e 'gã Jejui 'ga rerowiar are jẽmĩ wea'are'emamũ ajemogyau. 'Gã amũ ka'aranũuã futaa kwaiwete, Jejui 'ga futara apyraapa. A'eramũ nipo 'gã amũ

Jejuí 'ga rerowiar awi opoia futat. Kwaiwete agawewi 'gã ka'aranũüa. A'etea nipo 'gã i'arasigamũ akou, ojeupi etee futat ojereko tywerukaa.

Timoteo 'ga mu'akwaapawet

¹¹ A'eramũ ki ene Janeruwarete 'ga remifutara apoaramũ mama'e tywera apo awi ejea'gwau, ki Timoteo. Mama'e esage etee iapou. Jarejuwarete 'ga remifutar imũ etee futat mama'e apou ekou. Ejemogyppyg ete ki ekou 'ga ree. Ejejuka esage ki Jejuí 'ga rerowiaara 'gã nee. Ejeupe mama'eay ijesaükaramũ kasi erepoit 'ga rerowiar awi ne. Epota'wa esageramũ etee futat ekou 'gã nee. ¹² Sã'ã afuakara resaukaara 'gã. Ajuowajaa 'gã 'ã afuakara resaukaawamũ. Nojoman ekoete rüi nanë 'gã ajuetyka nũ. Ojoman esage te 'gã. Nan tee futat ejeko esagea resaukaa 'ga upe. A'eramũ nipo ene ewau ekou Jarejuwarete 'ga rape rupi. A'eramũ 'ga ene mujaa ojee. Ymã te ako 'ga ene muëmi werowiare'ema 'gã nui ene mogou wemiayuwamũ ikue. Kwaiwete 'gã nowase ako ere ikue: “Je 'ã arowiat Jejuí 'ga. 'Ga 'ã jetywera omoit je wi ai'”, ere ako 'gã nowase ikue. “'Ga rape rupi too 'jau”, ere ako 'gã nowase ikue. A'eramũ 'ga ene monou wemiayuwamũ. A'eramũ ene 'awamũ ekou esage futat 'ga upe. ¹³ Janeruwarete 'ga ete 'ã jane mogy. 'Ga ra'lyra 'ga, Jejuí Kristu 'ga 'ã oje'eg a'je mome'wau Pösiu Piratu 'ga upe, okyjawe'em rakue. Ma'eramũ 'ã je 'i 'awamũ 'gã nowase enee. ¹⁴ Jarejuwarete 'ga je'ega ki enup katu katu. 'Ga je'eg imũ etee futar iki mama'e apo ekou. A'eramũ tekotee 'gã ene ago'wawe'em. A'eramũ ene etywere'emamũ ekou 'ga upe 'ga jewyramũ. ¹⁵ Janeruwarete 'ga remifutara 'ara upe iwaëm ire Jejuí 'ga ruri ojewya nũ. Janeruwarete 'ga esage ma'ea. Iku'i ma'ea 'ga. 'Ga 'ã 'wyrriararetea futat. 'Ga tee Janejararetea futat. ¹⁶ 'Ga etee te namanüi. Okoeteete ma'e 'ga futat. Esage futat 'ga. Nitywi futari mama'e tywera 'ga ree. A'eramũ 'ga wenyramũ akou. 'Ga renya kwara reny apyraapa. Nitywi futari esage ma'e 'gã 'ga 'jawe. A'eramũ itywet ma'e 'gã 'ga rerowyke'ema. Tamuoryp ki 'gã 'ga. 'Ga te 'ã päjêretea futat namutat.

¹⁷ Awamũ je ene moje'egukari ikaraemã kwai ma'e 'gã nupe: “Je te 'ã kũima'eeteetea, pe'je awi”, ere ki 'gã nupe. “Anure nipo pëkaraemã teepawamũ. A'eramũ pëe pejemogyppyke'ema pejekaraemã are. Jarejuwarete 'ga ree te pejemogyppyk. 'Ga te 'ã mama'e amut janee, jane muorypawamũ. A'eramũ pëe 'ga ree te pejemogyppyka”, ere ki ikaraemã kwai ma'e 'gã nupe. ¹⁸ “Pe'je pejejekukau esage 'gã nee”, ere ki 'gã nupe. “Mama'e esage peapo pejekou. Pënakate'em kasi pejemogyau ne. Mama'e mũ ki pemono imama'e'ema 'gã nupe”, ere ki 'gã nupe. ¹⁹ “Gã nupe mama'e monoramũ, Janeruwarete 'ga mama'e esage muri pë nupe, peu ywag ipe. Mama'e tywera sipo 'ga amut pë nupe? Naani. Mama'e eteetea te nipo 'ga amut pë nupe. Teepap sipo kamësiëte 'ga remimurera? Naani. 'Ga remimurera te enema'e namutamutat”, ere ki 'gã nupe. “A'eramũ tepeo 'ga pyri pejemogyau nakwaparimũ ete rüi”, ere ki ikaraemã kwai ma'e 'gã nupe. “Peu 'ga pyri sipo pëku'i'i'i etee? Naani. Pëku'irete te peu”, ere ki 'gã nupe.

²⁰ Timoteo. Ymã te Janeruwarete 'ga ene resagi ene muëma aipo 'gã nui, ene moporowykyaukaa ojeupe. A'eramũ ene 'ga je'eg imũ etee futat ekou. “Nan iki

eapo jee”, jawerimũ etee futar iki ene iapou. Ejepe'a aipo ajamue ma'e 'gã nui. Ajamue ekoete 'gã. Aipoa nia'wuri Janeruwarete 'ga upe. Aipoa kasi ereapo ne.
21 “Ore 'ã ore'akwaap 'gã nemimu'e are”, e'i ekoete 'gã. A'ere naani. I'me etee 'gã. Aipo 'jara 'gã opiau etee ywaga piar awi. A'eramũ 'gã opoia Jejui 'ga rerowiar awi. Jarejuwarete 'ga resagea ene rerekoa je afutat. Kweramũ etee jeremimome'ua.